

At nedlægge det rigtige dyr

Hvorfor er det vigtigt at nedlægge de rigtige dyr når vi er på jagt?

Når vi går på jagt kan vi anlægge det synspunkt, at vi altid tager del i den aktive forvaltning af en vildtbestand. Det betyder at når vi vælger at nedlægge et stykke vildt, yder det indflydelse på andre dyr end det enkelte individ vi skyder - vi yder indflydelse på den blivende bestand.

Særligt de sociale hjortevildtarter er sårbare overfor forkert udtag og uhensigtsmæssig jagtpraksis.

Når en kalveførende hind/då nedlægges, efterlades kalven uden vejledning og social binding. Den vil ikke vide, hvor den skal bevæge sig for at undgå fare, for at søge føde, hvile og lign. og den tvinges til at søge enhver anden artsfælle den kan følges med. Den afledte effekt af et forkert udtag er blandt andet dannelsen af det vi kender som "storrudler" bestående af op til 100 - 400 stykker kronvildt der færdes sammen. Hinder og kalve i en skønsom blanding, hvoraf mange netop er unge dyr, der på et tidspunkt i opvæksten har mistet sin mor. Den slags rudler er enormt vanskelige at håndtere bæredygtigt i jagtsammenhæng og der startes derfor en form for negativ spiral, hvor det tiltagende vanskeligt at udtage de rigtige dyr.

Man ved ydermere, fra blandt andet svensk forskning, at førerløse kalve (kalve der har mistet deres mor), er udsat for en markant større risiko for at dø – igennem hele deres livsspænd.

Derfor skal vi placere tyngden af vores udtag i den anden ende af aldersskalaen – nemlig på kalvene. Nedlægger vi kalve, og gerne her svage før stærke, yder vi en mindre negativ indflydelse på den blivende del af bestanden.

Hjortevildtarterne er evolutionært tilpasset at kalve og svage dyr er dem der præderes hårdest af rovdyr som eksempelvis ulv. Hinden/dåen kommer sig derfor relativt hurtigt over tabet af sin kalv. Mister hun sin kalv er hendes fokus alene på at æde og undgå selv at dø, og hun vil komme i godt huld så hun tidligt i brunsten kan beslås, for året efter at sætte endnu en kalv.

Kan vi så slet ikke nedlægge hinder/dåer?

Jo det kan vi, men vi skylder kron- og dåvildtet at sikre os, at den hind/då vi vælger, ikke fører kalv.

Hinder/dåer der ikke fører kalve optræder ofte i mindre rudler bestående af både gamle erfarne individer og unge dyr inklusive smaldyr. Får man under jagt disse rudler for, kan man efter at have konstateret fraværet af kalve, godt nedlægge en hind/då. Igen bør man vælge det eller de svageste individer og hvis man kan se det gerne et smaldyr. Oplever man rudler bestående af flere voksne hundyr og blot en enkelt kalv, kan man nedlægge kalven og hvis muligheden opstår enten den tilhørende hind/då, eller en af de andre hundyr i rudlen.

Rudel med enkelt kalv viser en jagtrelevant situation, hvor det er klart at det mindste dyr på billedet er en kalv. Og det er denne som bør nedlægges først såfremt der kan afgives forsvarligt skud (det kan der ikke her). Den ene hind står fri til skud, men det vil ikke være det rigtige dyr at nedlægge i denne situation, da man reelt ikke ved om det er hende der fører kalven.

Rudel med kalve og hjorte viser en jagtrelevant situation hvor der er en større rudel med 3 kalve i midten. Derudover er der 3 spidshjorte som foruden deres gevir også kan kendes på tydelig manke. Her vil det rigtige være at skyde kalvene først, såfremt der kan afgives forsvarligt skud.

Rudel med to kalve er sammenlignelig med billedet med en enkelt kalv. Her er der to kalve relevante såfremt der kan afgives forsvarligt skud. Den ene hind står fri til skud, men det vil ikke være det rigtige dyr at nedlægge i denne situation, da man reelt ikke ved om det er hende der fører en af kalvene.

Rudel i bevægelse. Her ses der at dyr #3 og #4 fra højre som er kalve og som bør nedlægges. Man bør kun skyde til dyr i bevægelse hvis man er øvet og såfremt det sker på kortere afstande.